

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1127/2025
01.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бошка Таланчевски, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бечеју 1К.288/23 од 10.12.2024. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 105/25 од 16.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 01.10.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бошка Таланчевски, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бечеју 1К.288/23 од 10.12.2024. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 105/25 од 16.07.2025. године, у односу на повреде закона из члана 439. тачка 1) и члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју 1К.288/23 од 10.12.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 8 (осам) месеци и споредну новчану казну у износу од 100.000,00 (стохиљада) динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од правноснажности пресуде, а уколико то не учини иста ће се заменити у казну затвора тако што ће се сваких неплаћених започетих 1.000,00 динара новчане казне заменити у један дан затвора. Окривљени је обавезан да плати трошкове поступка и то да на име судско медицинско-психијатријског вештачења плати износ од 20.405,02 динара, те да на име судског паушала плати износ од 15.000,00 динара, а све у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Истом пресудом окривљени АА је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ у вези члана 178. став 1. КЗ.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину Кж1 105/25 од 16.07.2025. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА, па је преиначена пресуда Основног суда у Бечеју 1К.288/23 од 10.12.2024. године у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка, тако што је окривљени АА на основу члана 264. став 4. ЗКП ослобођен од обавезе плаћања трошкова кривичног поступка на име судско медицинско-психијатријског вештачења у износу од 20.405,02 динара, док су одбијене као неосноване и то у преосталом делу жалба браниоца окривљеног и у целости жалба јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Бечеју, па је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Бошко Таланчевски, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 3) и члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да преиначи у целини пресуду Вишег суда у Зрењанину Кж1 105/25 од 16.07.2025. године тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе у односу на кривично дело спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. КЗ или да преиначи наведену пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији тако што ће окривљеном изрећи условну осуду и новчану казну у мањем износу.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 439. тачка 1) и члана 441. став 4. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да дело за које је окривљени правноснажно оглашен кривим није кривично дело спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. КЗ. По ставу браниоца, изрека побијане првостепене пресуде не садржи битан елемент кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. КЗ, обзиром да оштећена ББ није означена као учесник у поступку пред ПС Бечеј, а како би иста могла имати својство пасивног субјекта овог кривичног дела.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 121/2012 од 24.12.2012. године, са ступањем на снагу дана 01.01.2013. године) чини онај ко сведоку

или вештаку или другом учеснику у поступку пред судом или другим државним органом учини или обећа поклон или другу корист или примени силу или претњу у намери да то лице давањем лажног исказа или недавањем исказа утиче на исход поступка.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. КЗ, то, по налажењу Врховног суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде и то да је окривљени АА „... као учесник у поступку пред ПС Бечеј обећао поклон и применио претњу у намери да оштећена ББ давањем лажног исказа или недавањем исказа утиче на исход поступка поводом горе описаног догађаја у тачки 1. тако што јој је рекао „даћу ти 200 евра ако повучеш тужбу, немој рећи полицији шта се десило“, а након што је оштећена одбила упутио јој је речи претње: „Ако добијем затвор, имам своје људе послаћу их да те среде“, чиме је код оштећене изазвао осећај страха...“, а у време и месту ближе описаном у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. КЗ за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. Стоји чињеница да у изреци правноснажне првостепене пресуде није експлицитно наведено да је оштећена ББ учесник у поступку пред ПС Бечеј, али по налажењу Врховног суда из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци пресуде јасно и недвосмислено произилази да је оштећена ББ учесник у поступку пред ПС Бечеј и да је иста поднела тужбу против окривљеног АА, те да је према њој усмерена радња извршења кривичног дела која је предузета од стране окривљеног, дакле произилази да оштећена ББ има својство пасивног субјекта предметног кривичног дела, па се стога као неосновани оцењују наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, истицањем да је првостепени суд одлуком о трошковима кривичног поступка повредио одредбу члана 265. став 1. ЗКП, јер није одлучио да сви трошкови поступка у односу на кривично дело за које је ослободио окривљеног од оптужбе падају на терет буџетских средстава суда, док је другостепени суд погрешном применом члана 264. став 4. ЗКП окривљеног ослободио обавезе плаћања трошкова на име судско медицинско-психијатријског вештачења у износу од 20.405,02 динара, уместо да примени члан 265. став 1. ЗКП и одреди да сви трошкови у односу на кривично дело за које је окривљени ослобођен од оптужбе падну на терет буџетских средстава суда.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се не могу прихватити као основани. Наиме, из одредбе члана 264. став 2. ЗКП произилази да лице које је окривљено за више кривичних дела неће сносити трошкове настале поводом вођења кривичног поступка у погледу кривичног дела за које је ослобођено од оптужбе, али само под условом да се ти трошкови могу издвојити из укупних трошкова

кривичног поступка. Имајући у виду наведено, те да из списка предмета произилази да је против окривљеног АА вођен јединствени кривични поступак због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ у вези члана 178. став 1. КЗ и кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. КЗ по оптужном предлогу ОЈТ у Бечеју и да је окривљени за кривично дело спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 1. КЗ оглашен кривим и осуђен побијаном правноснажном пресудом, као и имајући при томе у виду да се у конкретном случају из укупних трошкова кривичног поступка очигледно не могу издвојити сви трошкови који су настали везано за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ у вези члана 178. став 1. КЗ, за које кривично дело је окривљени побијаном правноснажном пресудом ослобођен од оптужбе, осим трошкова на име судско медицинско-психијатријског вештачења у износу од 20.405,02 динара, а које трошкове окривљени није ни дужан да накнади имајући у виду правноснажну другостепену пресуду којом је преиначена првостепена пресуда у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка, то стога, по налажењу Врховног суда, у овом конкретном случају суд одлуком о трошковима кривичног поступка није повредио одредбу члана 265. став 1. ЗКП, не одредивши да сви трошкови поступка у односу на кривично дело за које је ослободио окривљеног од оптужбе падају на терет буџетских средстава суда.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења само формално означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП навођењем законског текста исте, а због које повреде закона је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, бранилац у поднетом захтеву не указује у чему је то конкретно суд прекорачио границе свога овлашћења приликом изрицања кривичне санкције окривљеном и која конкретно одредба кривичног закона је повређена, већ својим наводима фактички указује на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП. Ово имајући у виду да бранилац истиче да је суд приликом одлучивања о врсти и висини кривичне санкције коју ће изрећи окривљеном, који никада раније није осуђиван, погрешно истом као отежавајућу околност ценио да је током поступка побегао и да је поступак према њему окончан тако што му се суди у одсуству, док је олакшавајуће околности које је нашао на страни окривљеног суд требало да у конкретном случају оцени као нарочито олакшавајуће околности и да окривљеном уместо казне затвора изрекне условну осуду и новчану казну у мањем износу.

Како из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 3. ЗКП), док суштински својим наводима указује на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, а која повреда одредбе ЗКП не представља законски разлог због којег је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бошка Таланчевски, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреде закона наведене у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић